

Uchwała nr 25/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 1 marca 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr 722/XC/24 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 13 lutego 2024 r. w zmiany uchwały Nr 565/LXX/22 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie zarządzenia poboru podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wynagrodzenia za inkaso

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura (sprawozdawca), Zbigniew Rękas, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) postanawia:

stwierdzić nieważność uchwały Nr 722/XC/24 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 13 lutego 2024 roku w sprawie zmiany uchwały Nr 565/LXX/22 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie zarządzenia poboru podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wynagrodzenia za inkaso

z powodu naruszenia art. 25a ww. ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Uchwała Nr 722/XC/24 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 13 lutego 2024 roku w sprawie zmiany uchwały Nr 565/LXX/22 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie zarządzenia poboru podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wynagrodzenia za inkaso wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 19 lutego 2024 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

W dniu 1 marca 2024 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu.

O powyższym terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego, z pouczeniem stosownie do treści art. 18 ust. 3 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Żaden z przedstawicieli Gminy i Miasta Chęciny nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium w wyznaczonym terminie badania przedmiotowej uchwały.

W toku postępowania nadzorczego stwierdzona została wada prawna uchwały Nr 722/XC/24 o charakterze istotnego naruszeniem prawa, co stanowiło podstawę do stwierdzenia nieważności tej uchwały.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

W dniu 13 lutego 2024 roku Rada Miejska w Chęcinach uchwałą Nr 722/XC/24 dokonała zmiany uchwały Nr 565/LXX/22 Rady z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie zarządzenia poboru podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa, oraz określenia wynagrodzenia za inkaso. Przedmiotowa zmiana uchwały Nr 565/LXX/22 dotyczyła załącznika do uchwały, w którym wskazane zostały w poszczególnych sołectwach osoby wyznaczone jako inkasenci do poboru podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa.

Na podstawie wyników głosowania jawnego w sprawie zmiany w.w. uchwały Nr 565/LXX/22 zamieszczonych na stronie Rady Miejskiej w Chęcinach XC sesja w dniu 13 lutego 2024 <https://checiny.esesja.pl/glosowanie/1231612/58fd15b56642495> ustalono, że w głosowaniu nad projektem uchwały w sprawie zmiany uchwały nr 565/LXX/22 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie zarządzenia poboru podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wynagrodzenia za inkaso - druk nr 4 udział wzięło 15 radnych, z których wszyscy głosowali za przedmiotową zmianą uchwały Nr 565/LXX/22 zaś jeden z radnych biorących udział w głosowaniu – Pan Paweł Żurek z sołectwa Wolica - zgodnie z nowym załącznikiem wyznaczony został ponownie jako inkasent do poboru ww. podatków.

W ocenie Kolegium Izby zaistniały sposób głosowania nad uchwałą Nr 722/XC/24 stanowi naruszenie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego.

Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu z głosowania.

W tym miejscu należy nadmienić, że właśnie z uwagi na art. 25a ustawy o samorządzie gminnym radny Pan Paweł Żurek nie brał w dniu 21 listopada 2022 roku udziału w głosowaniu nad uchwałą Nr 565/LXX/22 jako osoba wyznaczona zgodnie z załącznikiem do tej uchwały do pełnienia funkcji inkasenta - co ustalono na podstawie wyników głosowania jawnego nad tą uchwałą – druk nr 6 podanych na stronie Rady Miejskiej w Chęcinach LXX sesja w dniu 21 listopada 2022 <https://checiny.esesja.pl/glosowanie/922350/3f9965ad2713436>.

W kontekście badanej uchwały Nr 722/XC/24 nie budzi wątpliwości to, że uchwała ta nadaje ponownie jednemu z radnych uprawnienie związane z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta (a zatem uprawnienie o charakterze majątkowym). Choć jak wynika z uzasadnienia do tej uchwały dokonana zmiana załącznika miała bezpośredni związek z przeprowadzonymi wyborami uzupełniającymi na sołtysa w sołectwie Łukowa to jednak załącznik ten wskazywał również na to jakie inne osoby zostały ponownie wyznaczone jako inkasenci do poboru ww. podatków w tym na osobę radnego Pana Pawła Żurka .

Jeżeli zatem jeden z radnych zgodnie z załącznikiem do uchwały Nr 722/XC/24 pozostawał nadal wyznaczonym inkasentem pobierającym z tego tytułu wynagrodzenie to niewątpliwie radny ten podlegał wyłączeniu od głosowania nad uchwałą. Zasadą bowiem jest to, że narusza prawo nie wyłączenie się radnego z udziału w głosowaniu nad uchwałą dotyczącą jego interesu prawnego. Zasada ta wynika nie tylko wprost z art. 25a ustawy o samorządzie gminnym ale również poparta jest orzecznictwem sądowym i administracyjnym oraz dorobkiem doktryny. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego "zawsze udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu z mocy przepisu art. 25a usg, będzie stanowił istotne naruszenie prawa" (wyrok z dnia 18 sierpnia 2021 r. sygn. akt III FSK 3940/21, w którym NSA wskazał też iż „Podobne stanowisko prezentowane jest również w doktrynie prawa zob. S. Bułajewski, Zakaz głosowania radnego w sprawie dotyczącej jego interesu prawnego, Glosa do wyroku WSA w Białymstoku z dnia 22 grudnia 2011 r., II SA/Bk 167/11; Samorząd Terytorialny 2018/1-2/165-171.)”.

W rozpatrywanym stanie faktycznym sposób uchwalenia uchwały Nr 722/XC/24 niewątpliwie pozostawał w sprzeczności z art. 25a ustawy o samorządzie gminnym z uwagi na udział w głosowaniu nad w.w. uchwałą radnego podlegającego wyłączeniu. W konsekwencji tego należy uznać, że uchwała Nr 722/XC/24 podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka